

مروری بر اصول و مبانی مدیریت از دیدگاه اسلام

علیرضا محمودی فرد^{۱*}، معصومه نبی زاد^۲

۱- مدرس دانشگاه ابرار، تهران، ایران، alireza10.m10@gmail.com

۲- دانشجوی کارشناسی رشته مدیریت صنعتی، دانشگاه ابرار، تهران، ایران، masoomeh.nabizadeh80@gmail.com

چکیده

یکی از مباحث مهم بشریت در طول عمر، اصول و روش‌های مدیریت است؛ هر ملت و جامعه‌ای در سایه مدیریت کارآمد و پویا، سعادت واقعی را به دست می‌آورند؛ مدیریت، شامل مجموعه‌ای از مهارت‌ها از جمله رهبری، برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، سازماندهی و کنترل به وسیله روش‌های تنبیه و تشویق (شماتت و تمجید) است؛ شیوه‌های مدیریت و رهبری، تابعی از ارزش‌های حاکم بر بافت سازنده یک جامعه یا تمدن می‌باشد؛ از این رو، چگونگی ماهیت عناصر تشکیل‌دهنده در جامعه، خود شیوه خاصی از مدیریت را طلب می‌کند؛ آنچه در بحث مدیریت اسلامی مطرح است، حاکم بودن ارزش‌های اسلامی و معیارهای الهی بر مدیریت در کنار بهرمندی از چارچوب‌ها و ساختارهای علمی و مدیریتی می‌باشد؛ یعنی اگر علم مدیریت برای داده‌های خود، از احکام، راهکارها، روش‌ها و ارزش‌های اسلامی بهرمنند گردد، به موفقیت حقیقی خود دست خواهد یافت؛ در واقع، به نظر می‌رسد مدیریت اسلامی بر مبنای ارزش‌های الهی اسلام، زمینه‌های تعالی و شکوفایی انسان (به کمال رسیدن) را فراهم می‌آورد؛ در این مقاله، به تشریح نقش مدیریت از دیدگاه اسلام و همچنین مهارت‌های آن در به‌کارگیری زندگی روزمره، محیط کار و اجتماع پرداخته می‌شود؛ هدف از تحقیق، توجه به ابعاد وجودی انسان است؛ بررسی مدیریت به‌عنوان یک سازمان اسلامی و همچنین بررسی ارزش‌های اسلامی با رفتار انسانی در مدیریت مد نظر است؛ اینکه چگونه یک مدیر اسلامی می‌تواند در کنار دین، سازمان یا نهاد خود را به شیوه مدیریت اسلامی، در دنیای پیشرفته امروز، به بالاترین جایگاه برساند.

کلمات کلیدی: اصول مدیریت، اسلام، مدیر، اخلاق، مدیریت اسلامی، مدیریت دینی

An Overview of the Principles and Foundations of Management from the Perspective of Islam

۱. Alireza Mahmoodi Fard, ۲. Masoomeh Nabi Zad